

Polityka Komitetu Ochrony Praw Dziecka w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Warszawie (dalej KOPD) oraz Oddziałów Terenowych Komitetu Ochrony Praw Dziecka (dalej: Oddziałów Terenowych **KOPD**) jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Naczelną zasadą postępowania pracowników KOPD jest traktowanie dziecka z szacunkiem przy uwzględnieniu jego indywidualnych potrzeb. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy bądź nacisków w jakiegokolwiek formie. Pracownik **KOPD**, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych **KOPD**, swoich kompetencji oraz zasad współżycia społecznego.¹

Podstawy prawne Polityki ochrony dzieci

1. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.);
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359);
4. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606);
5. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 31 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.);
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.);

9. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) -art. 23 i 24;
10. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1

1. Pracownikiem **KOPD** jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilno-prawnej, wolontariatu, stażu lub praktyki.
2. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18-go roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę obojga rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno-opiekuńczy.
5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika **KOPD**, lub zagrożenie dobra dziecka.
6. Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem to wyznaczony przez Zarząd **KOPD** pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem .
7. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 1

1. Pracownicy KOPD są specjalistami w swojej dziedzinie i posiadają wiedzę , która umożliwia im identyfikowanie czynników ryzyka krzywdzenia dziecka.
2. Edukacja i szkolenia pracowników KOPD obejmująca cały personel organizacji jest regularna i może odbywać się zarówno przy udziale organizacji zewnętrznych (np. poradni

psychologiczno-pedagogicznych, organizacji pozarządowych), jak również może przybrać formę edukacji wewnętrznej (prowadzonej przez jednego z pracowników KOPD).

3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy KOPD podejmują rozmowę z rodzicami dziecka, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
4. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka.

Rozdział III

Zasady rekrutacji personelu (pracowników/wolontariuszy/stażystów/praktykantów)

1. Rekrutacja personelu odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu, które polegają na poznaniu danych osobowych, jego/jej kwalifikacji, w tym stosunek do wartości podzielanych przez organizację, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
2. Zarówno osoby pracujące w KOPD jak i nowo zatrudnione muszą posiadać kwalifikacje do pracy z dziećmi.
3. Aby sprostać oczekiwaniom wskazanym w pkt. 2 KOPD może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
  - a) Wykształcenia,
  - b) Kwalifikacji zawodowych,
  - c) Przebiegu dotychczasowego zatrudnienia,
4. W każdym przypadku KOPD musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę nowo zatrudnianą, niezależnie od podstawy zatrudnienia takie jak:
  - a) Imię (imiona) i nazwisko,
  - b) Data urodzenia,
  - c) Adres do korespondencji.
5. KOPD jest uprawniony od do sprawdzenia kandydata/teki przed dopuszczeniem do wykonywania obowiązków służbowych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (baza danych, w której znajdują się informacje o sprawcach przestępstw na tle seksualnym) oraz w Rejestrze Państwowej Komisji (wchodzi on w skład Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym i znajdują się w nim informacje o osobach, w stosunku do których Państwowa Komisja wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze).
6. W celu realizacji obowiązku z pkt. 5 niezbędnym jest pozyskanie danych osobowych takich jak:

- a) imię i nazwisko,
  - b) data urodzenia,
  - c) pesel,
  - d) nazwisko rodowe,
  - e) imię ojca,
  - f) imię matki.
7. Wydruki z rejestrów będą przechowywane w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
8. Jeżeli osoba nowo zatrudniana posiada również inne obywatelstwo niż polskie, zobowiązana jest do przedłożenia informacji z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.
9. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
10. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rozdział IV

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

§ 1

1. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
2. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
  - a) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem),
  - b) doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie,
  - c) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
3. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:
  - a. osoby dorosłe (personel, inne osoby trzecie, rodziców/opiekunów prawnych),
  - b. inne dziecko.

§ 2

1. W przypadku powzięcia przez członka personelu podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub opiekuna dziecka, członek personelu ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji zarządowi organizacji. Notatka może mieć formę pisemną lub mailową.
2. Interwencja prowadzona jest przez zarząd organizacji, który może wyznaczyć na stałe do tego zadania inną osobę. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, email, telefon) zostaną podane do wiadomości personelu, dzieci i opiekunów.
3. W przypadku wyznaczenia innej osoby do prowadzenia interwencji pod pojęciem „zarządu organizacji” należy rozumieć osobę odpowiedzialną za prowadzenie interwencji.

4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez zarząd organizacji.
5. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony zarządu organizacji, a nie została wyznaczona osoba do prowadzenia interwencji, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
6. Do udziału w interwencji można doprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.
7. Zarząd organizacji informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy, lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej).
8. Po poinformowaniu opiekunów zgodnie z punktem poprzedzającym, zarząd organizacji składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej.
9. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
10. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik Nr. 1 do niniejszej Polityki. Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez organizację.

§ 7.

W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje członek personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

§ 8.

Krzywdzenie przez osobę dorosłą:

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka zarząd organizacji przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami. Zarząd organizacji stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
2. Zarząd organizacji organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo zarząd organizacji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
4. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia zarząd organizacji sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
5. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź – w przypadku przemocy i zaniedbania – konieczności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.
6. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez członka personelu organizacji, wówczas osoba ta zostaje odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
7. W przypadku gdy członek personelu organizacji dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, zarząd organizacji powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzewaną o

krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez organizację, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren organizacji, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z instytucją współpracującą.

8. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
9. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

§ 9.

Krzywdzenie rówieśnicze:

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w organizacji (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzewanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.
2. Wspólnie z opiekunami dziecka krzywdzącego należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.
3. Z opiekunami dziecka poddawanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
4. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.

5. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie uczestniczy w działaniach organizacji należy porozmawiać z dzieckiem poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z opiekunami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Zarząd organizacji organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie opiekunów dziecka krzywdzącego).
6. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.
7. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie

Rozdział V

Zasady bezpiecznych relacji dorosły – dziecko w KOPD

Nigdy nie możesz:

1. Znieważać, obrażać, krzyczeć, szarpać, lub poniżać dziecko w żaden sposób.
2. Narażać dziecka na niebezpieczeństwo fizyczne lub emocjonalne.
3. Manipulować dzieckiem i wywierać na niego nieodpowiednią presję.
4. Nie wolno Ci zapraszać dzieci do swojego prywatnego mieszkania. Jako pracownik, musisz utrzymywać profesjonalne oddzielenie swojego miejsca pracy od życia prywatnego, aby zagwarantować bezpieczeństwo i granice w kontakcie z dziećmi.
5. Nie możesz spotykać się z dzieckiem i kontaktować poza godzinami pracy za pomocą SMS-ów, kanałów komunikacji internetowej i czatów.
6. Nie wolno Ci proponować alkoholu, innych niedozwolonych substancji i wyrobów tytoniowych dziecku oraz używać ich w obecności dziecka.
7. Nie wolno Ci nawiązywać jakichkolwiek relacji seksualnych lub romantycznych z dziećmi. (żarty, dowcipy, udostępnianie pornografii i wszelkich innych treści i działań o charakterze seksualnym).

Zawsze pamiętaj:

1. W relacji pomagania dziecku, należy pamiętać o szacunku, empatii i odpowiedniej komunikacji.
2. Dziecko powinno być traktowane z poszanowaniem i uwzględnieniem jego potrzeb, zdania i granic.
3. W komunikacji z dzieckiem zachowaj cierpliwość i upewnij się, że jesteś zawsze uprzejmy i szanuj zdanie dziecka, nawet jeśli się z tobą nie zgadza.
4. Zbuduj z dzieckiem zaufanie, dając mu do zrozumienia, że jesteś osobą, której można się zwierzyć. Powiedz mu, że wiesz, że niektóre sprawy są tajemnicami. Powiedz mu także, że zdarza się, że niektóre tajemnice muszą być podzielone z odpowiedzialną osobą, jeśli dotyczą jego bezpieczeństwa.
5. Doceniaj, szanuj i wzmacniaj wkład każdego z dzieci, aktywnie je angażuj i zachęcaj do działania. Traktuj dzieci równo i nie faworyzuj.
6. Gdy pracujesz sam na sam z dzieckiem lub grupą dzieci, poinformuj o tym innych pracowników. Ważne jest by w tym czasie na terenie placówki był inny pracownik lub osoba obsługująca recepcję ma to na celu zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony zarówno pracownikowi, jak i dziecku.

Rozdział VI

Diagnozy psychologiczno-seksuologiczne dzieci z podejrzeniem wykorzystania seksualnego

1. Przedstawiciel ustawowy, zwracający się z małoletnim po pomoc do Komitetu obowiązany jest do przedstawienia w formie pisemnej zgody drugiego przedstawiciela ustawowego.
2. W konsultacjach diagnostycznych uczestniczy tylko opiekun bez udziału dziecka.
3. W konsultacjach diagnostycznych uczestniczy tylko opiekun bez udziału dziecka .
4. Po odbyciu konsultacji diagnostycznych z opiekunami dziecka zespół diagnostyczny podejmuje decyzję o rozpoczęciu diagnozy dziecka, o czym informuje zgłaszającego się opiekuna.
5. Przeprowadzane w KOPD diagnozy psychologiczno-seksuologiczne dzieci z podejrzeniem wykorzystania seksualnego, nie są w procedurach prowadzonych przez Prokuraturę czy Sąd bądź inne Organy Państwowe lub Instytucje.
6. Do przeprowadzania diagnoz psychologiczno-seksuologicznych dzieci z podejrzeniem wykorzystania seksualnego używamy w KOPD pokoju z lustrem weneckim. O powyższym każdorazowo informowany jest rodzic/opiekun dziecka oraz dziecko.

7. Rodzic/opiekun nie może przebywać za lustrem weneckim podczas przeprowadzanej diagnozy dziecka i w niej uczestniczyć.
8. Spotkania diagnostyczne są prowadzone przez dwóch psychologów-seksuologów, należących do Zespołu ds. Diagnoz Dzieci Komitetu Ochrony Praw Dziecka. Jeden z nich pracuje z dzieckiem, a drugi obserwuje przebieg spotkania zza lustra weneckiego
9. Każde spotkanie diagnostyczne z dzieckiem trwa 50 minut i nie uczestniczy w nich opiekun prawny.
10. Spotkania diagnostyczne odbywają się w pokoju przyjaznym dziecku (Certyfikat nr 2 przyznany przez Fundację Dzieci Niczyje we współpracy z Ministrem Sprawiedliwości).
11. W trakcie trwania spotkań diagnostycznych, na prośbę rodzica/opiekuna, możliwe są dodatkowe spotkania, celem wymiany bieżących informacji. Po zakończeniu diagnozy z dzieckiem rodzic/opiekun jest informowany o wynikach diagnozy.
12. W przypadku potwierdzenia objawów wskazujących na podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem składa zawiadomienie do Prokuratury.

Rozdział VII

Zasady ochrony danych osobowych dziecka

§ 1.

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.
2. Pracownik KOPD ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza, oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Pracownik KOPD jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

§ 2.

5. Pracownik KOPD może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.

§ 3.

6. Pracownik KOPD nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego opiece.
7. Pracownik KOPD, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z opiekunem dziecka i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, pracownik KOPD podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna dziecka.
8. Pracownik KOPD nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi.
9. Pracownik KOPD nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik KOPD jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
10. Pracownik KOPD, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może się wypowiedzieć w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna – po wyrażeniu pisemnej zgody przez opiekuna dziecka.

§ 4.

11. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia KOPD. Decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje Zarząd.
12. Zarząd KOPD, podejmując decyzję, o której mowa w punkcie poprzedzającym, poleca sekretariatowi KOPD przygotować wybrane pomieszczenie w celu realizacji materiału medialnego w taki sposób, by uniemożliwić filmowanie przebywających na terenie KOPD dzieci.

Rozdział VIII

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 1

KOPD, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

§ 2

1. Pracownikowi KOPD nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie KOPD bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
2. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik KOPD może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie

przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

§ 3

1. Upublicznienie przez pracownika KOPD wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
2. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie www.youtube.pl w celach promocyjnych).

Rozdział IX

Monitoring stosowania Polityki

§ 1

1. Zarząd KOPD wyznacza pracownika **Konrada Walca** jako osobę odpowiedzialną za Politykę KOPD w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
2. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu:
  - a) Jest: odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Polityki, za reagowanie na sygnały naruszenia Polityki oraz za proponowanie zmian w Polityce;
  - b) Jest dysponentem skrzynki mailowej o adresie prawnik@kopd.pl na którą można przysyłać zgłoszenia dotyczące przypadków naruszeń Polityki, przypadków krzywdzenia dzieci, postulatów dot. poprawy polityki;
  - c) Przeprowadza wśród pracowników KOPD, raz na 6 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 2 do niniejszej Polityki.
3. W ankiecie pracownicy KOPD mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać naruszenia Polityki w placówce. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników KOPD ankiet.
4. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Zarządowi KOPD.
5. Zarząd wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom KOPD nowe brzmienie Polityki.

Rozdział X

Przepisy końcowe

§ 1

1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników KOPD, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną.

Załącznik nr 1 do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem: Karta interwencji

Karta interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa/mediatora	Data	Działanie
5. Spotkania z opiekunami dziecka	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	☐ zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ☐ wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny ☐ inny rodzaj interwencji. Jaki?	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli KOPD uzyskała informacje o wynikach/działania KOPD/działania rodziców	Data	Działanie

Monitoring standardów – ankieta

	Tak	Nie
1. Czy wiesz na czym polega program Chronimy Dzieci?	☐	☐
2. Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem, obowiązujące w placówce, w której pracujesz?	☐	☐
3. Czy zapoznałeś się z dokumentem Polityka KOPD w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem?	☐	☐
4. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?	☐	☐
5. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?	☐	☐
6. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika?	☐	☐
7. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem?	☐	☐

Oświadczenie o niekaralności

Warszawa, ...

Oświadczenie

..... legitymująca/y się dowodem osobistym o nr
..... oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

.....

Podpis .

Załącznik nr 4 do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem: Wytyczne dotyczące utrwalania wizerunku dziecka oraz publikowania wizerunków dzieci

Wytyczne dotyczące utrwalania wizerunku dziecka (zdjęcia, filmy)ⁱⁱ

- ❖ Wszystkie dzieci muszą być ubrane.
- ❖ Zarejestrowane obrazy powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać grupy dzieci, a nie pojedyncze osoby.
- ❖ Upewnij się, że fotograf lub osoba filmująca nie spędza czasu z dziećmi ani nie ma do nich dostępu bez nadzoru.
- ❖ Wszelkie podejrzenia i problemy dotyczące nieodpowiednich wizerunków dzieci należy zgłaszać i rejestrować, podobnie jak inne niepokojące sygnały, dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Wytyczne dotyczące publikowania wizerunków dzieci

- ❖ Używaj tylko imion dzieci; nie ujawniaj zbyt wielu szczegółów dotyczących ich miejsca zamieszkania czy zainteresowań.
- ❖ Zapytaj dziecko o zgodę na wykorzystanie jego wizerunku.
- ❖ Jeśli to możliwe, poproś o zgodę rodziców/opiekunów dziecka i poinformuj wszystkich zainteresowanych o tym, gdzie i w jaki sposób zamierzasz wykorzystać wizerunek dziecka.
- ❖ Staraj się wykorzystywać obrazy pokazujące szeroki przekrój dzieci – chłopców i dziewczęta, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne.
- ❖ Poproś specjalistów o radę w sprawie zamieszczenia obrazów dzieci na stronie internetowej – zarezerwuj czas na obróbkę zdjęć przed zamieszczeniem ich na stronie internetowej. Jeśli filmy wideo pochodzą z serwera Twojej organizacji, to materiał ten może być pobierany, dlatego zaleca się korzystanie z niezależnego serwera.

ⁱ Dokument niniejszy został przygotowany w oparciu o „Chronimy Dzieci W Placówkach Oświatowych I Opiekuńczych – Podręcznik Dla Realizatorów”; Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę,

ⁱⁱ Na podstawie wytycznych Departamentu Ochrony Dzieci EFA, dotyczących wykorzystywania wizerunków dzieci poniżej osiemnastego roku życia, www.thefa.com.